

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

PSM „WINOGRADY” 61-686 Poznań, os. Przyjaźni 125 B	
06. 05. 2025	
L. dz.	5812
Ilość zał.	

Poznań, 29 kwietnia 2025 r.

RPZ-2.412.7.2025.TJ

**Poznańska Spółdzielnia
Mieszkaniowa „Winogrady”
w Poznaniu
Os. Przyjaźni 125B
61-856 Poznań**

Szanowni Państwo,

uprzejmie dziękuję za przesłanie wniosku o wszczęcie kontroli prawidłowości ustalenia nowych taryf ciepła zatwierdzonych przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (dalej: Prezes URE) dla spółki Veolia Energia Poznań S.A. z siedzibą w Poznaniu (dalej: Spółka) z uwagi na podejrzenie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów oraz praktyk nadużywania pozycji dominującej polegających na stosowaniu rażąco wygórowanych cen wobec odbiorców końcowych ciepła systemowego na terenie miasta Poznań i okolic. Sygnaty od obywateli i organizacji społecznych są dla UOKiK ważnym źródłem informacji o sytuacji na rynku, nawet jeśli nie prowadzą one do wszczęcia sformalizowanego postępowania.

Po dokładnym zapoznaniu się z treścią Państwa skargi oraz analizie publicznych dostępnych źródeł w opinii Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: Prezes UOKiK), brak jest wystarczających podstaw do podjęcia działań w trybie ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. z 2024 r., poz. 1616 - dalej: u.o.k.k.).

Na wstępie wyjaśniamy, że Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: Prezes UOKiK) jest centralnym organem administracji rządowej i działa na podstawie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. W przedmiocie relacji między przedsiębiorcami, przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów przyznają Prezesowi UOKiK kompetencje do podejmowania działań jedynie w interesie publicznym poprzez przeciwdziałanie praktykom ograniczającym konkurencję. Należy wyjaśnić, że kategoria praktyk ograniczających konkurencję, w zakresie której Prezes UOKiK jest władny oceniać działania przedsiębiorców oddziałujące na innych przedsiębiorców, obejmuje: porozumienia ograniczające konkurencję - art. 6 u.o.k.k., nadużywanie pozycji dominującej - art. 9 u.o.k.k. Z kolei relację między Spółką a spółdzielniami nie mają przymiotu relacji konsumenckich, a więc Prezes UOKiK nie może podejmować działań z art. 24 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Odnośnie zarzutów kierowanych wobec Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (dalej: Prezes URE) wyjaśniamy, że ustawowe kompetencje Prezesa UOKiK związane są z przeciwdziałaniem praktykom ograniczającym konkurencji, a więc kontrolowaniem

organów publicznych wyłącznie w zakresie, w którym są one przedsiębiorcami w rozumieniu art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, co nie ma zastosowania w tej sprawie. Prezes UOKiK nie ma kompetencji, aby kontrolować działalność organów publicznych w zakresie ich uprawnień publicznoprawnych, tj. działalności polegającej na wydawaniu decyzji administracyjnych. Zostało to potwierdzone w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 25 maja 2004 r. (sygn. akt III SK 48/04), w którym ten stwierdził, że ceny i stawki opłat taryfy ustalonej przez przedsiębiorstwo energetyczne zatwierdzone przez prawomocną decyzję Prezesa URE nie podlegają kontroli Prezesa UOKiK. Stanowisko to było powtórzone m.in. przez Naczelnego Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 7 lipca 2017 r. (sygn. akt I OSK 2646/15). Odnosi się to także do kontrolowania procesu zatwierdzania taryf stosowanych przez przedsiębiorstwa zajmujące się sprzedażą energii cieplnej czy ogłaszania przez Prezesa URE wskaźnika referencyjnego z art. 47 ust. 2f ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz.U. z 2024 r., poz. 266 ze zm. - dalej: Prawo Energetyczne). i średnich cen ciepła, o których mowa w art. 23 ust. 2 pkt 18 lit. c Prawa energetycznego.

Jednocześnie Prezes UOKiK nie może podejmować działań na podstawie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów wobec działań przedsiębiorców, jeśli wynikają one z przymusu państwowego (*state action defence*), gdyż zgodnie z art. 3 u.o.k.k. przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nie stosuje się do ograniczeń konkurencji dopuszczonych na podstawie odrębnych ustaw. Formą takiego działania jest stosowanie cen wynikających z taryf przedsiębiorcy zatwierdzonych decyzją Prezesa URE. W tym kontekście należy podkreślić, że zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego w składzie 7 sędziów z dnia 15 lutego 2007 r. (sygn. akt III CZP 111/06) cena wskazana w taryfie zatwierdzonej decyzją URE ma charakter ceny sztywnej. Stanowisko to było również potwierdzane przez sądy powszechne, m.in. w postanowieniu Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 21 stycznia 2019 r. (sygn. akt XVII AmE 16/17) czy wyroku Sądu Okręgowego w Rzeszowie z dnia 12 maja 2016 r. (sygn. akt VI Ga 46/16). Z uwagi na powyższe, działanie Spółki, w której ta wykorzystuje taryfę zatwierdzoną decyzją Prezesa URE nie może być uznane za naruszenie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

W tym miejscu należy podkreślić, że Prezes URE zatwierdza taryfę bądź odmawia jej zatwierdzenia w przypadku stwierdzenia niezgodności taryfy z zasadami i przepisami, o których mowa w art. 44-46 Prawa Energetycznego.

Zatem to do zakresu działania Prezesa URE należy zatwierdzanie i kontrolowanie taryf paliw gazowych, energii elektrycznej i ciepła pod względem zgodności z zasadami określonymi w art. 44-46 Prawa energetycznego, w tym **analizowanie i weryfikowanie kosztów przyjmowanych przez przedsiębiorstwa energetyczne jako uzasadnione do kalkulacji cen i stawek opłat w taryfach**. Prezes URE analizując i weryfikując koszty uzasadnione w zakresie ich zgodności z przepisami ustawy, bazuje na sprawozdaniach finansowych i planach rzeczowo-finansowych przedsiębiorstw energetycznych przy uwzględnieniu tworzenia warunków do konkurencji i promocji efektywności wykonywanej działalności gospodarczej stosując w szczególności metody porównawcze oceny efektywności przedsiębiorstw energetycznych wykonujących w zbliżonych warunkach działalność gospodarczą tego samego rodzaju (art. 47 pkt 2e Prawo energetyczne).

Jednocześnie, Prezes URE w postępowaniu taryfowym zgodnie z art. 45 ust. 1 pkt 3 Prawa energetycznego zobowiązany jest również chronić interesy odbiorców przed nieuzasadnionym poziomem cen i stawek opłat. Tym samym jest on strażnikiem i rzecznikiem interesu społecznego, gdyż sami odbiorcy energii nie mają legitymacji

prawnej do bycia stroną w tym postępowaniu¹. Z uwagi na to, kontrola zasadności kosztów jest istotnym elementem procesu taryfowego, co podkreślił Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: SOKiK), stwierdzając, że nadrzędnym interesem społecznym jest utrzymanie porządku prawnego wyrażającego się m.in. w tym, **aby Prezes URE kontrolował, czy przedsiębiorca energetyczny działający na rynku regulowanym nie przerzuca na odbiorców nieuzasadnionych kosztów prowadzonej działalności gospodarczej** (wyrok SOKiK z dnia 13 kwietnia 2010 r., sygn. akt XVII AmE 110/09, niepubl.).

Zatem rola Prezesa URE pełniącego funkcje regulatora sektorowego na rynku energii i przypisane mu kompetencje wyłączają w zakresie cen podlegających zatwierdzeniu przez Prezesa URE kompetencje Prezesa UOKiK. W konsekwencji, podjęcie w tym zakresie interwencji przez Prezesa UOKiK oznaczałoby kwestionowanie działań innego, właściwego w sprawie organu administracji publicznej.

Na marginesie należy zauważyć, że w przypadku sporu co do wysokości cen i stawek opłat, jakie powinny zostać uwzględnione w taryfie przedstawionej do zatwierdzenia rozstrzyga ostatecznie SOKiK, przy czym stronami tego sporu jest przedsiębiorstwo energetyczne oraz Prezes URE. Zgodnie z ugruntowanym w orzecznictwie poglądem, odbiorca paliw gazowych, energii lub ciepła nie jest stroną postępowania administracyjnego w przedmiocie ustalenia taryfy zatwierdzonej przez przedsiębiorstwo energetyczne. Powoduje to, iż odbiorca nie może kwestionować w sporze z przedsiębiorstwem energetycznym wysokości cen i stawek opłat zatwierdzonych w taryfie. Konsekwencją stanowiska o braku przymiotu strony przez odbiorców paliw, energii czy ciepła w postępowaniu o zatwierdzenie taryfy jest brak możliwości skutecznego wystąpienia przez te podmioty o wzruszenie ostatecznej decyzji zatwierdzającej taryfę ustaloną przez przedsiębiorstwo energetyczne.

Dziękując za otrzymane pismo informuję, iż samo złożenie do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów pisma, nie powoduje automatycznego wszczęcia postępowania wyjaśniającego. Prezes UOKiK, po dokonaniu analizy i oceny przesłanego materiału, a także na podstawie informacji uzyskanych z innych dostępnych źródeł, podejmuje decyzję co do zasadności wszczęcia postępowania wyjaśniającego. Niemniej jednak, niezależnie od tego, czy takie zawiadomienie zainicjuje podjęcie działań w trybie przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów czy też nie, Prezes UOKiK za cenny uznaje każdy sygnał dotyczący działań mogących stanowić naruszenie tejże ustawy.

Mając na względzie powyższe wyjaśnienia, uznać należy, że na podstawie przekazanych informacji brak obecnie podstaw do podjęcia interwencji przez Prezesa UOKiK w ramach przysługujących mu uprawnień.

Podstawa prawna:

Na podstawie art. 86 ust. 4 u.o.k.k., Prezes Urzędu przekazuje zgłaszającemu zawiadomienie, w terminie określonym w art. 35-37 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r., poz. 572), informację na piśmie o sposobie rozpatrzenia zawiadomienia wraz z uzasadnieniem.

Niniejsze pismo nie podlega doręczeniu w trybie art. 4 i 5 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1045 ze zm.), w związku z art. 147 ust. 5 tej ustawy.

¹ A. Dobrowolski, R. Trypens i M. Woszczyk, *Komentarz do art. 45 [w:] Prawo energetyczne. Tom II. Komentarz do art. 12-72*, pod red. Z. Muras i M. Swora, Warszawa 2016, LEX, akapit 7.

Informacje kontaktowe:

Pracownikiem UOKiK prowadzącym sprawę jest Tomasz Jędrzejczak, specjalista. W razie pytań lub wątpliwości proszę się z nami kontaktować pod nr. tel. 61 852 15 17 lub pocztą elektroniczną: poznan@uokik.gov.pl.

*Z upoważnienia
Prezesa
Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów*
Jarosław Kruger
Dyrektor
Delegatury w Poznaniu

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/